

К юбилею трудовой деятельности Эльвиры Николаевны Солошенко

В 2018 г. исполнилось 50 лет научной и 55 лет врачебной деятельности доктора медицинских наук, профессора, заведующей лабораторией аллергологии ГУ «Институт дерматологии и венерологии НАМН Украины» Солошенко Эльвиры Николаевны, известной как высококвалифицированный специалист по дерматовенерологии, иммунологии и аллергологии.

Родилась Эльвира Николаевна 5 июля 1940 г. в Луганске. После окончания в 1963 г. лечебного факультета Луганского медицинского института в течение 5 лет работала в многопрофильных лечебных учреждениях этого города сначала терапевтом, а затем дерматовенерологом. С 1968 по 1971 г. проходила аспирантуру при Харьковском НИИ дерматологии и венерологии (теперь – ГУ «Институт дерматологии и венерологии НАМН Украины»). Это были годы, когда после открытия иммуноглобулинов человека Экспертной комиссией ВОЗ (Серпини, 1964) молодые ученые Украины и всего СССР считывались работами Е.М. Тареева (1955), А.Д. Адо (1961, 1970), Д.В. Стефани (1970), Ishizaka и соавт. (1966) и др.

Эльвира Николаевна увлеклась проблемой аллергических реакций клеток. Ее диссертационная работа на соискание ученой степени кандидата медицинских наук экспертами ВАК СССР была признана лучшей среди работ 1971 г. В дальнейшем, изучая свойства эритроцитов крови, обратила внимание на то, что аллергены оказывают влияние на скорость оседания эритроцитов: одни ее увеличивают, другие – уменьшают. Это дало ей возможность разработать способ определения специфического аллергена и приставку для экспресс-анализа СОЭ.

До 1978 г. Солошенко Э.Н. работала младшим научным сотрудником отдела клинических дерматозов, впоследствии (1978–1990 гг.) – ведущим научным сотрудником и главным научным сотрудником (1991–1997 гг.) лаборатории иммунологии, патофизиологии и патоморфологии. В 1980 г. ей присвоено ученое звание старшего научного сотрудника по специальности «Кожные и венерические болезни». В 1988 г. защитила диссертацию на соискание ученой

степени доктора медицинских наук (Doctor of Medical Sciences) и получила звание профессора (1998 г.). В течение 1998–2001 гг. – заместитель директора по научной работе. С 2006 г. и по настоящее время – заведующая лабораторией аллергологии.

Трудовой стаж Э.Н. Солошенко составляет 55 лет, из которых 50 – отдано ГУ «Институт дерматологии и венерологии НАМН Украины», где она прошла путь от аспиранта до заместителя директора по научной работе и где формировалась ее научная школа на базе отдела клинических дерматозов, лаборатории иммунологии, патофизиологии и патоморфологии и лаборатории аллергологии.

Эльвира Николаевна принимала участие в выполнении более 100 научно-исследовательских работ, посвященных актуальным проблемам дерматовенерологии, иммунологии и аллергологии, в которых она была либо руководителем, либо ответственным исполнителем и соисполнителем.

Под ее авторством и в соавторстве опубликовано более 600 научных работ, среди которых монографии, клинические лекции, учебные пособия, методические рекомендации, информационные письма, нововведения. Эти работы востребованы как в практическом здравоохранении, так и в преподавательской деятельности. Разработаны и внедрены в практическое здравоохранение 28 изобретений и патентов, 70 рационализаторских предложений, посвященных новым способам экспресс-диагностики, профилактики и лечения лекарственной болезни (ЛБ) и аллергодерматозов.

Основные направления научной деятельности профессора Солошенко Э.Н.: фундаментальные исследования патогенеза аллергических заболеваний кожи, в том числе ЛБ, в частности, роль эритроцитов в развитии сенсибилизации к лекарственным средствам;

профілактика, діагностика, терапія, реабілітація алергічних і розпространих дерматозів з складним алергологічним анамнезом. Ряд робіт присвячено моделюванню і прогнозуванню ЛБ і інших алергічних захворювань; розроблені оригінальні автоматизовані інформаційні системи в медицині.

Ельвира Николаевна була ініціатором розробки діагностичного і терапевтичного обладнання; нових імунологічних і біофізических експрес-способів діагностики і лічення ЛБ і алергодерматозів з включенням фізіотерапевтичних методів. Вокруг кожного з цих напрямків Ельвира Николаевна створювала колективи високопрофесійних дослідників, в тому числі з участю учених інших науково-дослідницьких установ, сприяла впровадженню і інтеграції проблеми ЛБ і алергодерматозів як в їх проблематику, так і в роботу установ практичного здоров'я.

Наукову діяльність професор Солошенко Е.Н. поєднувала з лікувально-консультаційною і педагогічною роботою, коли по сумісництву (1996–2009 гг.) працювала професором кафедри загальної і клінічної імунології і алергології медичного факультету Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна, де читала лекції і вела практичні заняття по курсу шкірних і венерических захворювань, а також клінічної імунології і алергології для студентів 4, 5 і 6 курсів.

Більше уваги вона приділяла підготовці молодих учених. Під її керівництвом виконано 3 магістерські роботи і захищено 7 дисертацій на соискання ученої ступеня кандидата медических наук. На матеріалах наукової діяльності лабораторії алергології, а також при її підтримці підготовлено 6 кандидатських і 1 докторська дисертація співробітників інших установ (5 – для Харківського національного університету радіоелектроніки і 2 – для Національного технічного університету «ХПІ»).

Впродовж багатьох років (1998–2008 гг.) Солошенко Е.Н. була заступницею голови дисертаційного комітету Д 64.0603.01 по спеціальності «Шкірні і венерическі захворювання» (14.01.20) при ГУ «Інститут дерматології і венерології НАМН України», головою атестаційної комісії при тому ж спеціалізованому Ученому комітеті Д 64.603.01 (1998–2006 гг.). Була членом проблемної комісії «Дерматологія і венерологія» при Міністерстві України і НАМН України, членом Ученого комітету факультету фундаментальної медицини Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна, заступницею наукового редактора професійного журналу «Дерматологія

і венерологія» (2008–2009 гг.), головою Комісії по питаннях медическої етики інституту. До цих порів вона є членом ученого і дисертаційного комітету ГУ «Інститут дерматології і венерології НАМНУ», членом редакційної колегії професійного журналу «Дерматологія і венерологія», членом Української асоціації дерматологів, венерологів і косметологів, членом Українського і Харківського товариства спеціалістів по імунології, алергології і імунореабілітації. На перших етапах становлення імунологічної служби в г. Харкові (1972–1978 гг.) була зовнішнім консультантом по питаннях дерматології міського алергологічного центру.

За добросовісний труд Солошенко Е.Н. нагороджена: медаллю «Ветеран праці» (1988 г.); нагрудними знаками «Ізобретатель СРСР» (1989 г.); «Відмінник ізобретательства і раціоналізації» (1990 г.); дипломом за найкращу НДР (2001); як науковий керівник (Президіум Академії медических наук України, 2002 г.); дипломом за участь в конкурсі «Ізобретання-2002» (Міністерство освіти і науки, Державний департамент інтелектуальної власності, 2003 г.); дипломом за професіоналізм (Американський біографічний інститут, 2002 г.); грамотами за високоякісну роботу і плідну науково-педагогічну діяльність по випадку 10-ї річниці відновлення факультету фундаментальної медицини Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна (2003 г.); за значительний особистий внесок в розвиток медическої науки, практику здоров'я, високий професіоналізм по випадку 25-ліття Національної академії медических наук України (2018 г.) і багатьма грамотами.

Ельвира Николаевна тонко відчуває живопис, часто відвідує художні галереї, де так багата г. Харків. Її чоловік, член товариства художників України, Євген Корвянко, привів її любов до холсту і фарб. Ельвира Николаевна цінує пам'ять чоловіка і в останні 10 років організувала кілька виставок його робіт. Вона нерідко сама малює і навіть бере участь в виставках – її робота «Всхідний пейзаж» в 1998 г. була представлена на Всеукраїнській художній виставці. За художнє творчість нагороджена дипломами обласних галузевих фестивалів-конкурсів образотворчого мистецтва «Їх друге призначення-2012» в номінації «Декоративний живопис», «Поетичний живопис» в номінації «Живопис» (Харківська обласна організація профспілки працівників здоров'я України, 2012, 2015, 2018).

Бажаємо і ми нашому ветерану міцного здоров'я, ентузіазму і гарного настрою.